

EEN WEEKBLAD MET MICKEY EN KUIFJE

POP

Nr. 44 31 okt. 1964

35 ct. p.w. losse nrs.

45 ct. België 7 fr.

HALLO, beste vrienden!

TUSSEN de bomen van het openlucht-museum bij Overloon staat een Spitfire, met een bordje ervoor waarop te lezen is dat het toestel in de oorlog 1940-1945 gevlogen is door Nederlandse vliegers van het 322 squadron in de Royal Air Force. Het is een van de drie Spitfires die nog in Nederland te vinden zijn. De tweede staat in het Nationale Luchtvaartmuseum op Schiphol; de derde is niet zomaar een museumstuk, maar vervult zelfs nu nog een taak: vóór de officierseetzaal van de vliegbasis Eindhoven staat hij op een hoge sokkel als „gate guardian“, als wachter bij de poort. Deze Spit is niet het enige toestel dat een dergelijke „taak“ heeft toegewezen gekregen. Elke basis heeft wel een of meer van deze poortwachters, waarvan je op de pagina's 22 en 23 afbeeldingen kunt zien en waarover je het een en ander wordt verteld.

Op de middenpagina's staat een kleurrijke PEP-plaat met een duister onderwerp: de Etrusken. Waarom het een duister onderwerp is? Omdat men, wat betreft de herkomst van dit volk, niet alleen vroeger, maar ook nu nog in het duister tast. Het is op een ge-

heimzinnige manier verschenen en op een even geheimzinnige manier ook weer verdwenen. Op pagina 15 kun je over de Etrusken meer te weten

komen, want „iets“ weten we toch wel van hen...

Waarschijnlijk mis je iemand op deze bladzijde. Ja, Flippie Flink — liever gezegd: soldaat Flink — vond dat hij altijd maar in een hoekje was weggedrukt en heeft geëist dat hij wat meer ruimte kreeg. Hij zal niet elke week zo goed aan zijn trekken komen, maar deze keer hebben wij hem toch maar een hele pagina gegeven!

Volgende week komen de ruimtevaart-enthousiastelingen weer aan de beurt. Wij gaan dan eens kijken hoe ver de Amerikanen gevorderd zijn met hun project-Gemini. Zegt die naam je niets?

Wacht maar, nog een week geduld en je weet er alles van!

VOOR PIETERE **PEP** PUZZELAARS

SCHURK IN JURK

In het begin van onze jaartelling leefde er ver van ons land iemand die zó slecht was, dat hij er nu nog bekend om is. Je ziet hem hier zitten. Kijk hem maar eens lelijk kijken. Ken je zijn naam? Je kunt die vinden door het schema in te vullen. Zowel horizontaal als verticaal kun je dezelfde woorden in de vakjes zetten. De nummers bij

de tekening slaan natuurlijk op de woorden die in het schema moeten komen. De naam van de slechte man is het derde woord. Schrijf die naam op een briefkaart en stuur deze vóór 5 november naar Redactie Pep, Postbus 1444, Amsterdam. Schrijf in de linkerbovenhoek aan de adreszijde van de briefkaart: Pep-prijsvraag nr. 44.

Oplossing van prijsvraag nr. 42: KOEL, KOEK, KELK, KLOK.

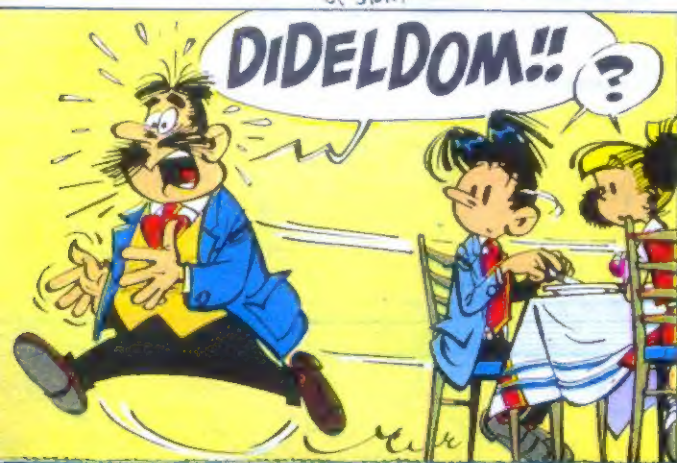
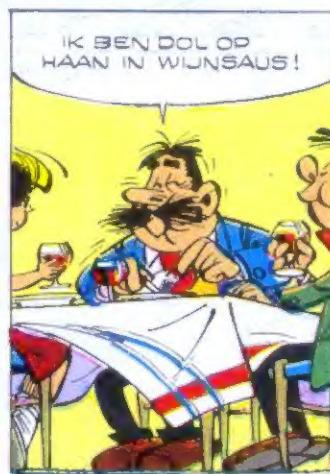
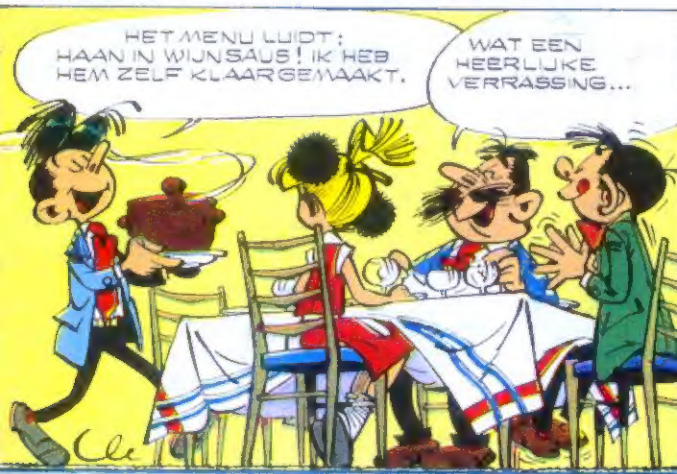
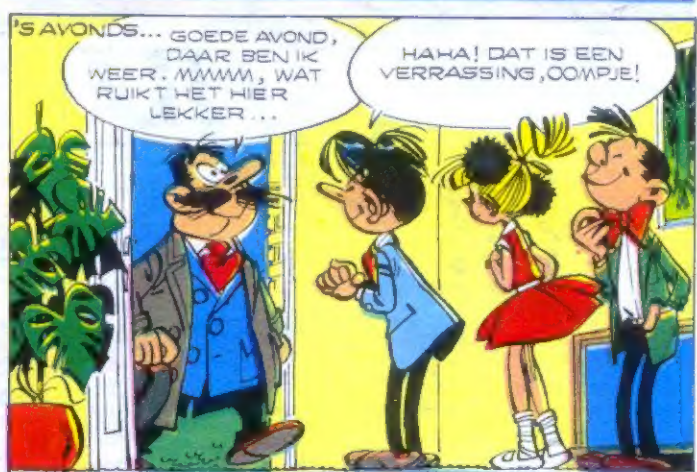
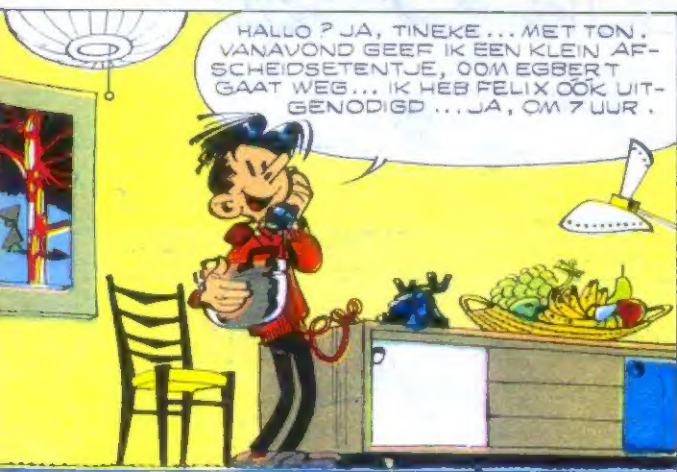
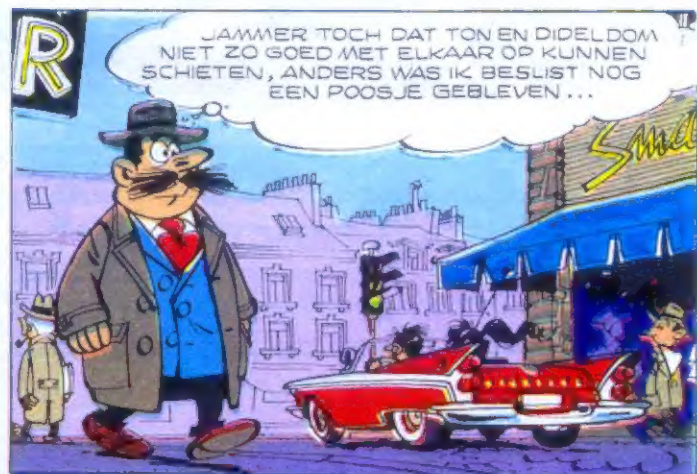
PRIJZEN:

1e prijs: een prachtig polshorloge; 2e prijs: een kleinbeeldcamera; 3e prijs: een compleet tafeltennisstel; 4e prijs: een kruiswoordspel; 20 troostprijzen: een grote gekleurde speelbal.

DE WINNAARS VAN PRIJSVRAAG Nr. 37 ZIJN:

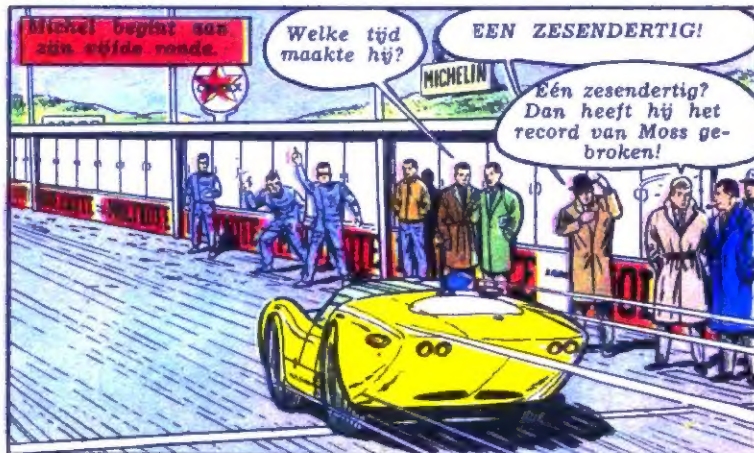
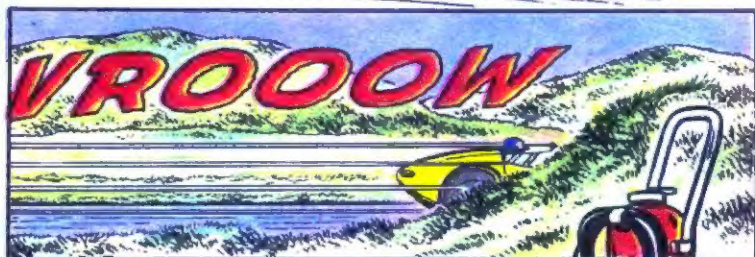
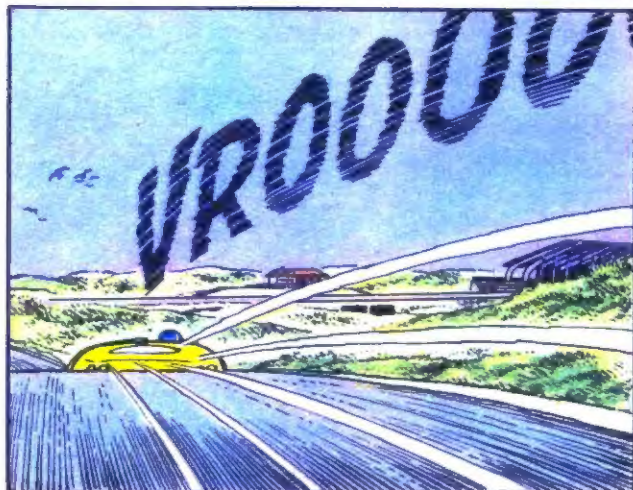
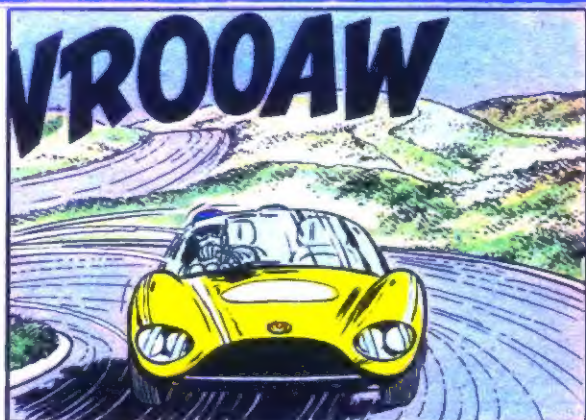
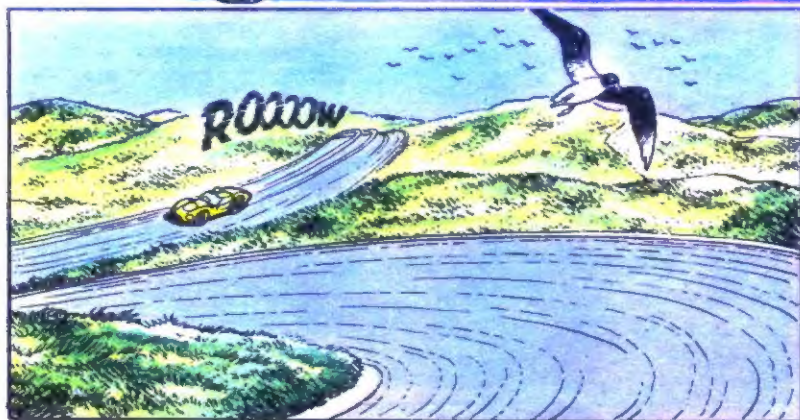
1e prijs: Gerda Peters, Zonnebloemstr. 44, Nijmegen; 2e prijs: Hans Wieringa, J. Israëlsstr. 58, Groningen; 3e prijs: Grietje Bethlehem, Taeke Schullengalaan 66, Surhuisterveen; 4e prijs: Michel Heitzer, Beliestr. 32, Essen (Belg.).

De winnaars van een troostprijs krijgen deze rechtstreeks thuisgestuurd. Hun namen komen niet in PEP te staan.

MICHEL VAILLANT in

De nieuwe „Vaillante“, die uit zal komen in de 24-uursrit van Le Mans, rijdt een paar proefrondjes op het circuit van Zandvoort om de sportjournalisten te laten zien wat hij in zijn mars heeft. Er heerst nogal wat opwinding langs de baan.

DE 13 IS AAN START

Zeg, meneer Vaillant... uh... mogen we misschien de motor even bekijken?

Aha! Dat is die Amerikaan! Vader heeft me al voor hem gewaarschuwd.

Ja, Michel... Laat even kijken. Het interesseert ons!

Wat daaronder zit, interesseert iedereen... Zelfs de Amerikanen!

Het spijt me voor u, heren, maar het mag niet! De buitenkant kan bekeken worden. De kap blijft voor iedereen gesloten.

Laat ons toch even kijken, meneer... We beloven u dat we geen foto's zullen maken!

Geen sprake van, vriend. Ik weet dat er een fototoestel in een...

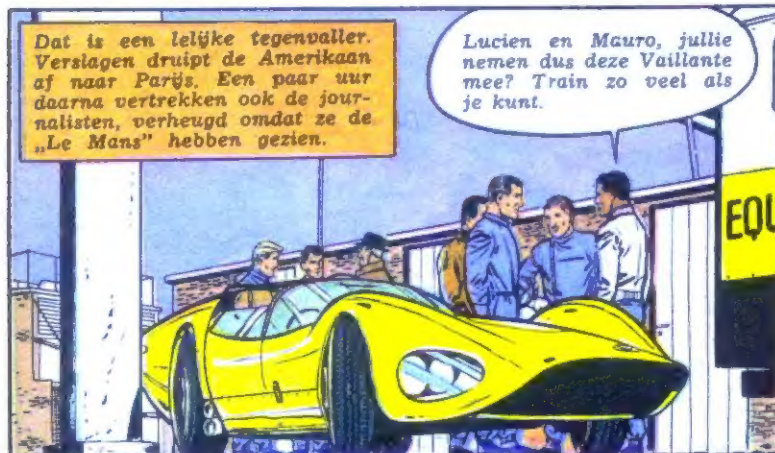

... vulpen kan zitten. Nietwaar?

Trek niet zo'n stom gezicht. We weten best dat je voor een van onze concurrenten spioneert... Ik wil niet eens weten voor wie. Neem het ons maar niet kwalijk dat we uit onze doppen kijken en we je echt wel in de gaten hebben!

Oké!

Dat is een lelijke tegenvaller. Verslagen druipen de Amerikaan af naar Parijs. Een paar uur daarna vertrekken ook de journalisten, verheugd omdat ze de „Le Mans“ hebben gezien.

Lucien en Mauro, jullie nemen dus deze Vaillante mee? Train zo veel als je kunt.

Wanneer ben je terug, Michel?

Nou, ik kom vóór de race nog samen met jullie rijden. Vader haalt bovendien binnenkort alle coureurs bij elkaar.

En op de terugweg naar Frankrijk...

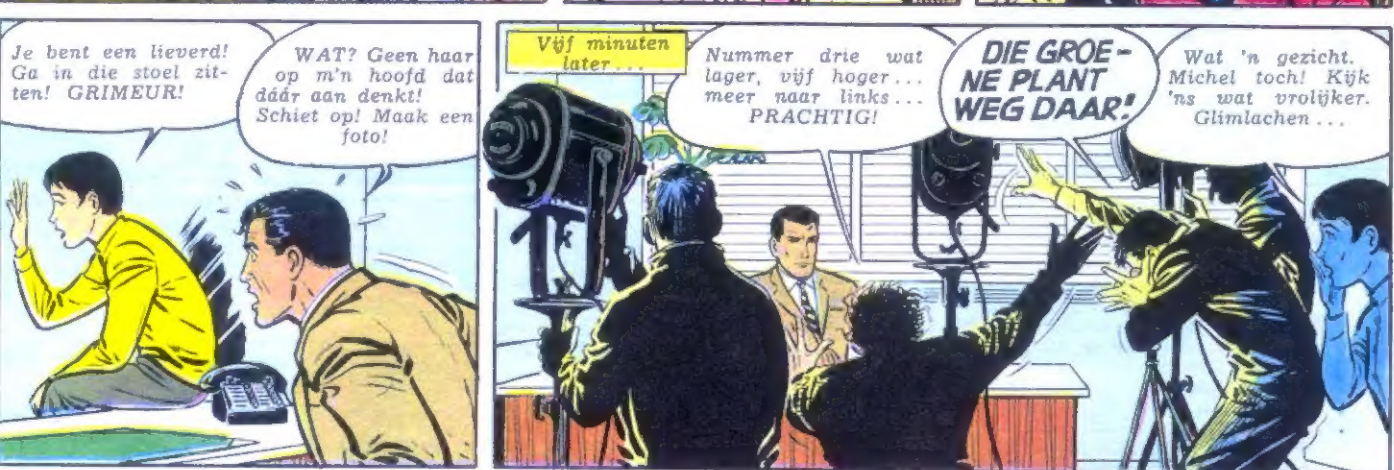
Hoe is het met Freddie, Joseph?

Poe! Nog steeds dezelfde. Hij moet wat meer aan z'n wiskunde doen, maar hij speelt liever met automodellen. Overigens had-ie vorige week behoorlijke cijfers!

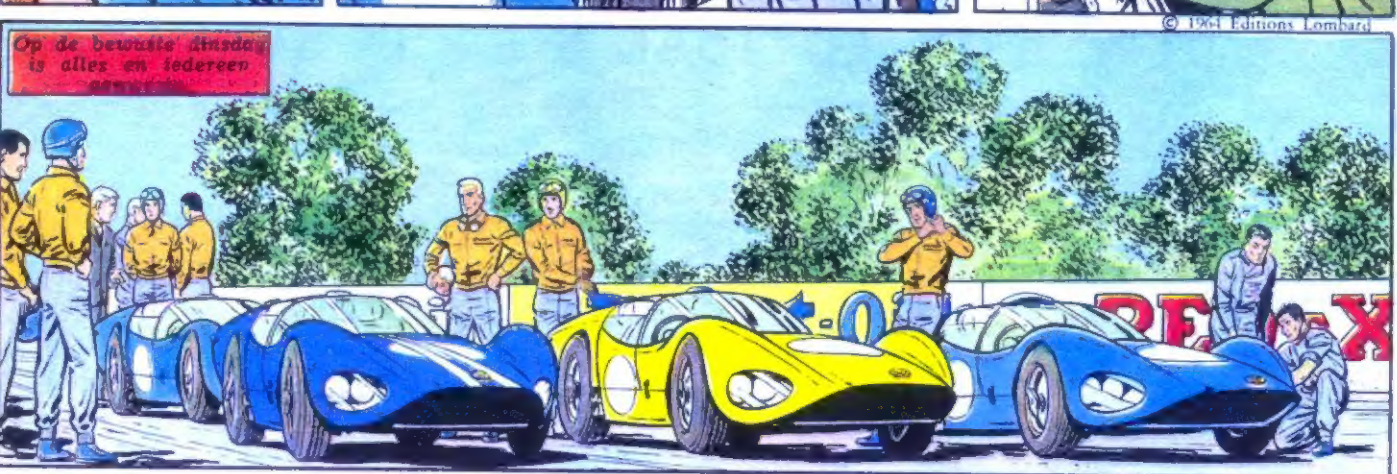
De volgende ochtend op het kantoor van Michel...

Eindelijk! Mijnheer Vaillant. Ik heb u per telefoon proberen te bereiken, maar u was al weg. KIJK! KIJK! Een doodgewone overval, een volksverhuizing... Ik kon ze echt niet tegenhouden. Ze kwamen zonder iets te vragen binnenstormen...

In deze vergadering zullen de teams worden bekendgemaakt.

GLIMLACHEN! **BUIG JE HOOFD! ZO...** **KIJK HIERHEEN!** **NEEN, DIE KANT!** **JE HOOFD NAAR RECHTS!** **NEEN, LIEVER NAAR LINKS!**

Met wie zal Michel Vaillant gaan vechten om de overwinning?

BOB SPAAK op zijn sport praatstoel

nu dus bijna honderd jaar geleden. Ja zeker, we gaan er even een geschiedenislesje van maken, maar wind je niet op: wat mij betreft hoeft je er niets van te onthouden.

We beginnen dan met de geschiedenis van HFC, de oudste club van Nederland, die tegenwoordig geen grote rol meer speelt in ons voetbal, maar zonder de Koninklijke HFC kun je toch over het spel in Nederland niets vertellen. Die HFC is in 1879 opgericht door de heer W. J. H. Mulier, die voor de ontwikkeling van de sport in Neder-

land van geweldige betekenis is geweest. Je moet je even voorstellen, dat er toen (ik heb het dus over de tijd zo rond 1870) vrijwel niet aan sport werd gedaan, tenminste niet zoals wij die nu kennen. Zeker, er werd gezwommen, geturnd, geschermd en 's winters natuurlijk schaats gereden, maar competities waren er niet, om van stadions en dergelijke dingen maar te zwijgen. Meneer Mulier bracht daar verandering in. Dat zat zo. Als jongen van een jaar of tien logeerde hij eens in Noordwijk en daar zag hij Engelse badgasten tegen een bal trappen. Hij vond 't onmiddellijk een prachtspel en informeerde de in z'n beste Engels hoe het wel heette. „That's very simple,” zeiden die Engelsen, „football”. Nou ja, dat kon je ook wel zien, want het werd toevallig met de voeten gespeeld. Iedereen heeft dat woordje „football” overigens overgenomen. Al die oude clubs in Nederland hebben een F in hun naam, hoewel er eigenlijk een V had moeten staan. HFC is „Haarlemse Football Club”, AFC is „Amsterdamse Football Club”, maar als ze toen onmiddellijk met „voetbal” op de proppen waren gekomen, dan hadden die clubs anders geheten en dan spraken we nu van KHVC, AVC, RVC, DVC enz. Maar goed, we namen op sportgebied nu eenmaal zo ongeveer alles van die Engelsen over, dus ook allerlei sporttermen en ook de naam van het spel. Je vindt tot op de dag van vandaag in vele takken van sport de Engelse oorsprong terug. Zeggen we achterspeler? Nou ja, we doen het wel's, maar „back” komt er toch gemakkelijker uit. En hoe noemen we een vrije trap? Een „free kick”. En wat gillen we als iemand met z'n handen aan de bal zit? Dan gillen we „hands”! Nog meer voorbeelden? De keeper, off side (wat we in Amsterdam altijd afzijdig noemen), de penalty ofte wel de pinantie, het tossen (een guldentje in de lucht gooien om uit te maken wie de wind mee krijgt), de corner (betekent „hoek”) en ga zo maar door. En waar is het in het voetbal dan voornamelijk om te doen? Om de goals. Je ziet, ons voetbal hangt van de Engelse termen aan elkaar en dat is heel vanzelf-

Je hebt misschien al gehoord dat de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond, kort gezegd de KNVB, dit jaar 75 jaar bestaat. Je begrijpt dat zoiets met de nodige feestelijkheden gepaard gaat en ook met een jubileumwedstrijd. Op 9 december zal die worden gespeeld tussen het Nederlandse elftal en de ploeg van Engeland. Dat het juist het Engelse team is dat voor deze erewedstrijd is uitgenodigd, ligt voor de hand. Je herinnert je, als je deze stukjes in Pep gevolgd hebt, dat het immers de Engelsen waren die we als de „uitvinders” van het voetbal moeten beschouwen. En niet alleen hebben ze het spel daar het eerst gespeeld, maar ze hebben ook anderen dat genoeg gegund. Ze hebben het geëxporteerd, uitgevoerd naar andere landen, eigenlijk naar alle landen van de wereld. Nu moet je je het niet zo voorstellen dat ze een paar elftallen op de boot zetten met de opdracht: „Boys, nu varen jullie naar Rotterdam en dan gaan jullie die lui in dat waterlandje daar 'ns even leren wat voetbal is.” Nee, zo is het niet gegaan; wel is het zo dat overal waar Engelsen bijeen waren, gevoetbald moest worden. Ook door zeelui, die een paar dagen in de een of andere havenstad moesten blijven natuurlijk, maar verder bijv. door mensen die in de Twentse textielindustrie werkten. Of door vakantiegangers ergens buiten Engeland, of door kostschooljongens. Zo is het spel ook in Nederland gekomen en dat was dan omstreeks 1870,

1870: DE EERSTE VOETBAL ROLT IN ONS LAND

sprekend, want dat er hier zo geweldig gevoetbald wordt, dat hebben we ten slotte aan de Engelsen te danken.

Goed, Pim Mulier vond het dus een moordspel en toen hij, op een dag in het jaar 1879, in een winkel in de Leidsestraat in Haarlem een echt leren voetbal zag liggen, toen was hij niet meer te houden. Hij kocht die bal, trommelde z'n vrienden op en daar speelde HFC z'n eerste wedstrijd. Nee, niet op een prachtig geschoren grasmat, niet voor volle tribunes, niet met een scheidsrechter, dat had je toen allemaal nog niet. Dat kwam pas veel later. Die eerste voetballers waren jongens die hoogstens hun jas uittrokken. Wisten ze veel van speciale voetbalschoenen? Ze hielden de veel te lange broek aan en hun petje op. Hoe ze daarmee gekopt hebben, is me nog steeds een raadsel. Enfin, dat was 't begin. We gaan volgende week verder.

Zorro

LATER

GARCIA! WAAROM ZO SOMBER?

ZORGEN, DON DIEGO, ZORGEN.

KUNT U EEN GEHEIM BEWAREN, DON DIEGO?

ZEKER, MAAR...

DE ONDERKONING KOMT... INCOGNITO

EN NOU WEET IK NIET WAT IK MOET DOEN! ALS HIJ INCOGNITO IS, HOE MOET IK HEM DAN BESCHERMEN?

IK ZOU HEM ONOPVALLEND IN HET OOG HOUDEN, AL ZAL DAT NIET MEEVALLEN MET ZO'N DИКER BUIK... EN ZONDER LANSIERS...

...WANT DE ONDERKONING MAG HET ZEKER NIET IN DE GATEN KRIJGEN!

LATER

IK VERTROUW HET NIET HELEMAAL. HOE WEET GARCIA DAT DE ONDERKONING KOMT? IEMAND MOET GEKLETST HEBBEN... NEE, LATEN WE MAAR 'NS EEN KIJKJE NEEMEN OP DE WEG NAAR MONTEREY!

EN ZO...

ALS IK MIJ NIET VERGIS, STAAT DAAR ONZE SERGEANT ONOPVALLEND TE DOEN...

KIJK, DAT ZAL DE ONDERKONING ZIJN MET EEN VAN ZIJN MENSEN!

ZO TE ZIEN IS ER HIER ECHT NIETS AAN DE HAND...

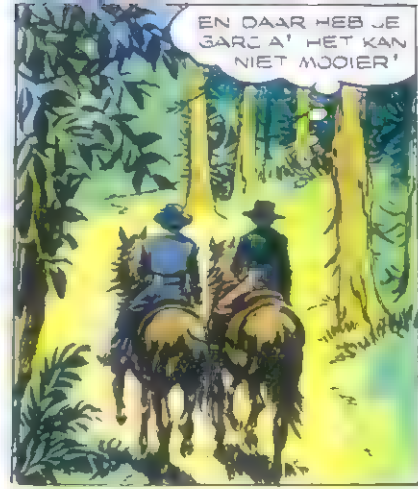
MAAR DAARIN VERGIST HIJ ZICH...

A!, DAT WAS DIE BEMOE ZIEKE
GELDOPHALER! WAT KOMT DIE
HIER NU WEER DOEN?

DAT WAS DON DIEGO...
GELUKKIG ZIJN ZE UIT
HET GEZICHT VER-
OWENEN

EN DAAR HEB JE
GARCIA! HET KAN
NIET MOOIER!

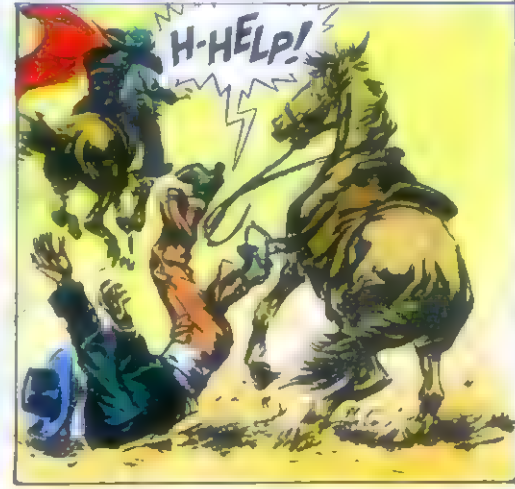
© 1961 Walt Disney Productions

AI MI, WAT
IS HET MOEILIK
ONOPVALLEND
TE DOEN!

DAN OPEENS...

H-HELP!

GARCIA! WAT STA JE
DAAR, MAN? DIT WAS 'N
OVERVAL! DOE WAT!

DAAR GEBEURT
IETS! KOM MEE!
TERUG,
BERNARDO!

GARCIA! WAT IS ER AAN DE
HANT?

H-HEEFT U ZORRO NIET
VOORBIJ ZIEN KOMEN?

WAT?
ZORRO?

JA! DE ONDER-
KONING IS INCOGNITO
GESTOLEN... EH,
ONTROOFT... EH,
ONTVOERT!

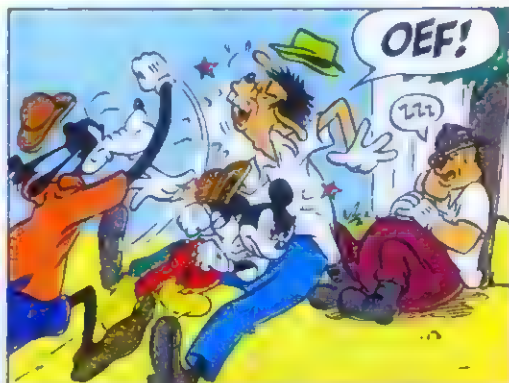
HIJ WEET ER MEER
VAN. HIJ FLOOT. DAT
WAS HET SEIN!

IK GELOOF DAT JIJ
ER ZELF MEER VAN
WEET! HET WORDT
TIJD DAT DE **ECHTE**
ZORRO IN ACTIE
KOMT!

Mickey en Goofy

TWEE SCHURKACHTIGE DIAMANTSMOKKELAARS HEBBEN MICKEY EN GOOFY ONTVOERD EN MEEGENOMEN NAAR DE JUNGLE, WAAR ZE IN EEN IJZEREN HUT OPGESLOTEN WORDEN. ONDER DE BRANDENDE ZON VERANDERT DE HUT AL GAUW IN EEN OVEN...

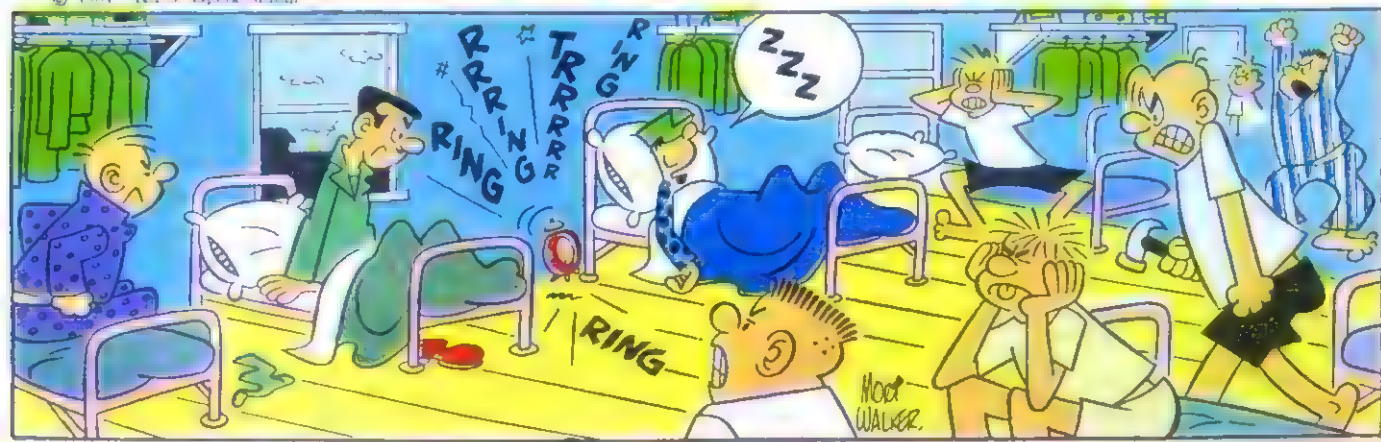
Waar zal die aap Mickey en Goofy naar toebrengen? Komen ze in de bewoonde wereld, of... raken ze weer in handen van de diamant-smokkelaars? De volgende week weten we meer...

Flippie Flink

© 1991 K.I.S. Opera Mundi

RAADSELS ROND EEN VOLK

De drie beeldjes van aardewerk zijn ongeveer 2500 jaar oud en stellen voor: een Etruskische soldaat, een vrouw en een man.

ROND de 8e eeuw vóór het begin van onze jaartelling verscheen er in Italië een vreemd volk: de Etrusken. Zelfs voor de geschiedkundigen van onze tijd is er nog veel over dit volk in raadsels gehuld. Waar kwamen zij vandaan? Wie waren zij en hoe leefden zij? Herodotus, de grote geschiedschrijver van de Klassieke Oudheid, vertelt in een van zijn werken dat deze stam oorspronkelijk in Lydië (Klein-Azië) woonde en vandaar geëmigreerd is naar Zuid-Europa. Deze mening wint steeds meer terrein, omdat bijvoorbeeld op verschillende kunstvoorwerpen, door Etrusken vervaardigd, duidelijk een Egyptische invloed waar te nemen is. Daartegenover staat dat de bodemvondsten in Italië, te beginnen met de tijd van de Etrusken, één ononderbroken reeks vormen tot in de Bronstijd. Hieruit valt dus af te leiden dat dit volk alleen maar een dunne bovenlaag, een heersende kaste vormde, die de oorspronkelijke bewoners wist te onderwerpen. Bovendien kan men ook niets op maken uit de gevonden fragmenten, want hun taal is tot op de dag van vandaag nog niet ontcijferd. Wel weten we dat dit volk naast een hoge cultuur en grote ontwikkeling ook een voortreffelijk inzicht had in de politiek van die tijd. Na Umbrië veroverden ze een gedeelte van de Po-vlakte en stukken van Zuid-Italië. Toscane, het Latijnse „Etrurië“, herinnert nog aan de over-

weldigers, die in het oude Latium ook wel „Etrusci“ of „Tusci“ genoemd werden. Bij de Grieken stond dit volk bekend als een volk van nijvere arbeiders, maar ook van geduchte zee-rovers! En dat zou best waar kunnen zijn. Uit de muurschilderingen en overblijfselen van graven en gebruiksvoorwerpen blijkt wel dat ze veel handel dreeven met volkeren over zee. Tegelijkertijd echter wijzen deze vondsten op een hoge graad van kunstzinnigheid en verfijning, van bouwkundig én praktisch inzicht. Zij hebben bijvoorbeeld de Romeinen geleerd hoe ze moesten bouwen. Toen Rome nog opgetrokken was uit gammele hutten, stonden in de Etruskische steden al trotse stenen bouwwerken. Het zogenaamde „atrium“-huis, dat later een veel voorkomende bouwstijl werd bij de Romeinen, is zonder meer van de Etrusken overgenomen. De grote moerassen rond Rome konden voornamelijk dank zij een Etruskisch afwateringssysteem worden drooggelegd. Zij

Beneden: Uit deze massief gouden armband blijkt zowel de rijkdom als de kunstzinnigheid van de ijzige Etrusken.

hebben de in de bodem aanwezige erts ten volle benut voor hun wapenuitrusting en tal van sier- en gebruiksvoorwerpen.

Het was een rijk volk, dat geloofde in meer goden en grote offers bracht om die goden gunstig te stemmen. Om de overledenen een gelukkig leven na de dood te bezorgen, gaven zij kostbare geschenken mee en voorzagen hun graven rijkelijk van weelderige ornamenten en schilderijen. Juist die muurschilderingen geven ons inzicht in de levenswijze van de Etrusken. Het wordt namelijk ook uit vele beelden duidelijk, dat dit volk zijn rijkdom dikwijls besteedde aan mooie kleren en sieraden en dat zij iedere gelegenheid aangrepen — feesten, optochten en danspartijen — om zich zo rijk mogelijk uit te dossen. Met talloze kunstvoorwerpen verfraaiden zij hun huizen, die zowel van buiten als van binnen, stevig en geriefelijk gebouwd waren. In de 6e eeuw voor Christus bereikten de Etrusken het hoogtepunt van hun macht en heerschappij. Daarna, overwonnen en verjaagd door de oorspronkelijke bewoners van Latium, hebben zij zich waarschijnlijk met de aanwezige stammen vermengd en zijn ze even geheimzinnig als ze gekomen waren, verdwenen...

1. Een Etruskisch beeld van de wolf die de stichters van Rome heeft grootgebracht. Het dateert uit de tijd dat de Etrusken de hoofdstad van Latium hadden veroverd. De beeldjes van de stichters, de tweeling Romulus en Remus, stammen uit de Renaissance, omdat de originele toen ver-

DE ETRUSKEN

dwenen waren. 2-3. Etruskische voorwerpen: klein zwaard, een lans, helm met oorbeschermer. 4-5. Dolk, lans, helm met pluimstandaard en versieringen. 6. Een stukje Etruskisch schrift; men is er nog niet in geslaagd, het helemaal te ontcijferen. 7. Het schiereiland Italië met (8) de gebieden die de Etrusken hebben veroverd. 9. Oliëkan. 10. Olielamp. 11. Urn in de vorm van het huis waarin de overledene werd begraven. 12. Reconstructie van de graftombe. 13. Urnen

van aardewerk. 14. Tempel in klassieke bouwstijl opgetrokken. 15. Stadsmuur. 16. Een van de stadspoorten. 17. Een andere stadspoort. De Etrusken waren een knap en ontwikkeld volk. Zij waren de bouwmeesters van de Romeinen. Toen Rome nog opgetrokken was uit schamele hutten, stonden er in de Etruskische steden al machtige bouwwerken. 18. Soldaat, belast met de wacht bij de stadspoort of patrouille rond de stad. 19. Vrouw uit de burgerstand. 20 en 21. Werklieden. 22. Opzichter. 23 en 24. Gouverneur en wijkbestuurder in staatsiegewaad. 25. Een metselaar en zijn knecht. 26-27-28. Een koopman met zijn vrouw en bediende. 29. Buitenkant van een graf. De Etrusken geloofden in een groot aantal goden en zij vreesden hun toorn. Om het onheil af te wenden offerden zij vles-

waren zij zeer godsdienstig. Zij begroeven hun doden met pracht en praal en er zijn ondergrondse graftomben gevonden die ons een goed beeld geven van de godsdienstige ideeën van de Etrusken. 30. Een vrouw in rouw. 31. en 32. Een landbouwer en zijn vrouw. 33. Een volkswrouw. 34. Danseres. 35. Een lierspeler. 36. Matrone. De Etrusken waren ontwikkeld en intelligent, maar ook zeer gehecht aan aardse genoegens. Zij hielden van mooie kleren, sieraden en versieringen, maar vooral van dansen, feesten, optochten, kortom van alle gelegenheden waarop ze zich op hun mooist konden uitdossen. 37. Een groep boeren. 38. Een koorherder. 39 en 40. Etruskische strijders. 41. Huurlingen (boogschutter en infanterist). 42. Aanvoerder van de cavalerie. 43. Generaal. 44. Aanvoerder van de voetknechten. 45. Griekse huurling gekleed in mantel na zijn dienst. 46. Griekse huurling.

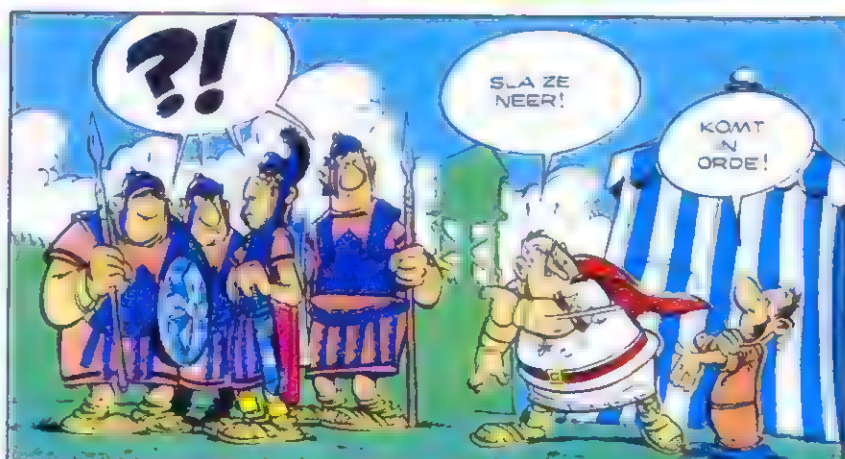
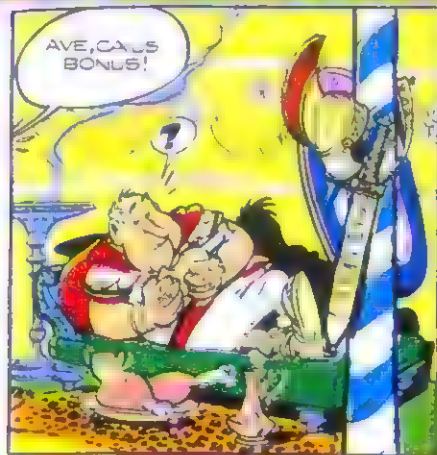
PeP
PLAAT

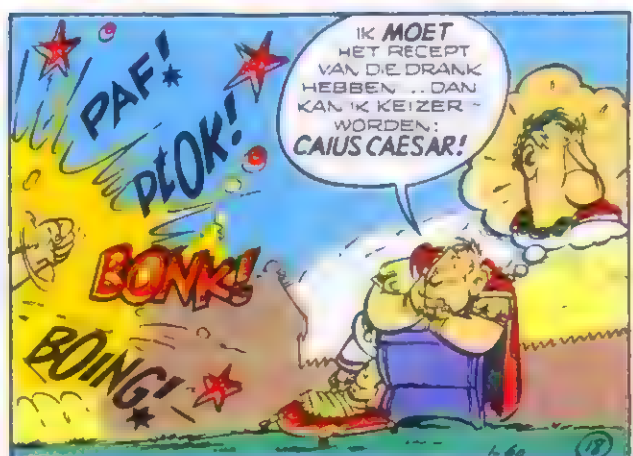
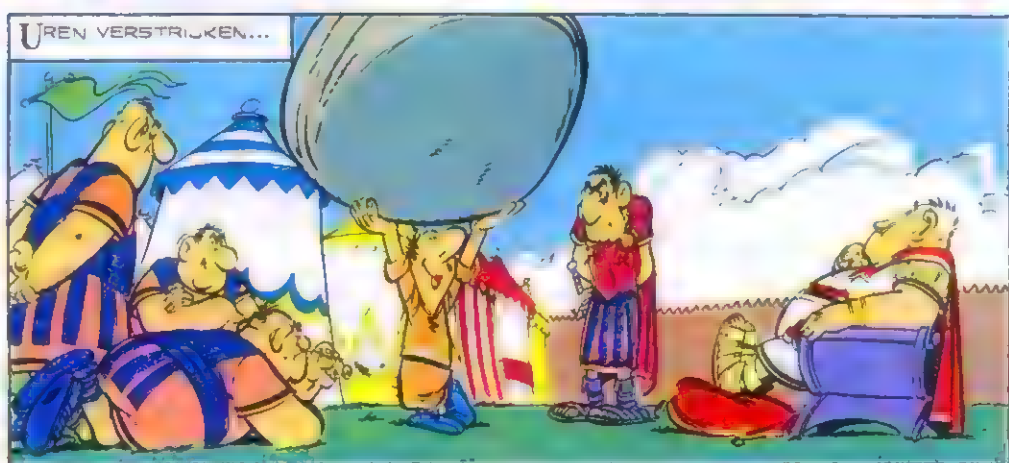
voetknecht, neemt dienst over. 47. Griekse huurling buiten dienst. 48. Aanvoerder van de Griekse huurlingen. 49. Typisch Etruskisch huis als kazerne voor de huurlingen. 50. Houten balkon, veel voorkomend bij Etruskische huizen. 51. Een van de vele muurschilderingen, gevonden in een Etruskische graftombe. Dank zij deze en vele andere ontdekkingen heeft men voor een groot deel de zeden en gewoonten van dit geheimzinnige volk uit de Oudheid kunnen reconstrueren.

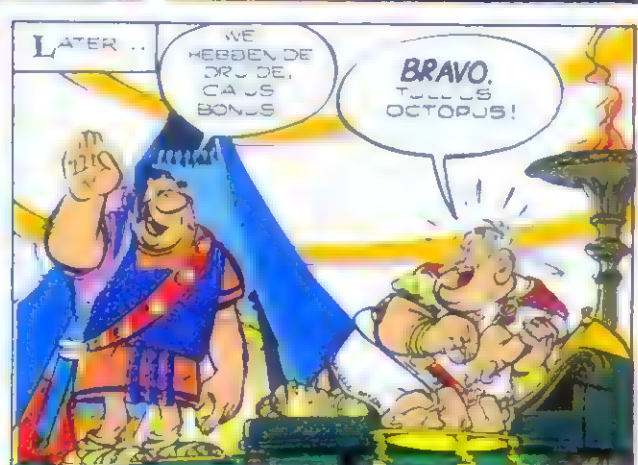
Asterix

DE GA...

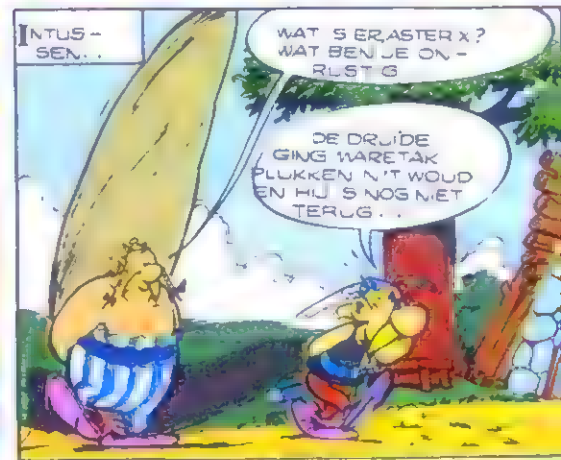
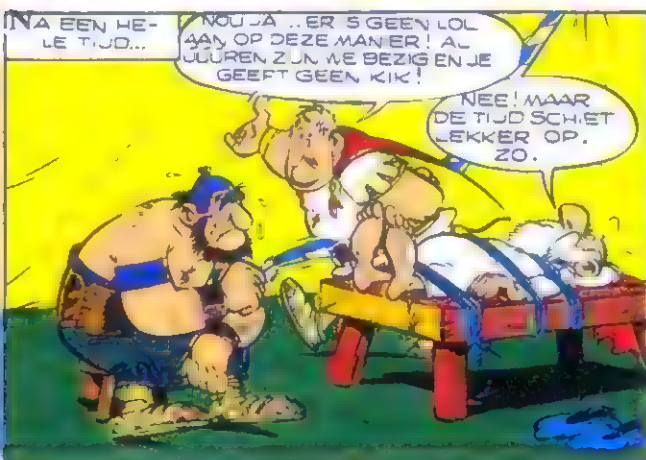
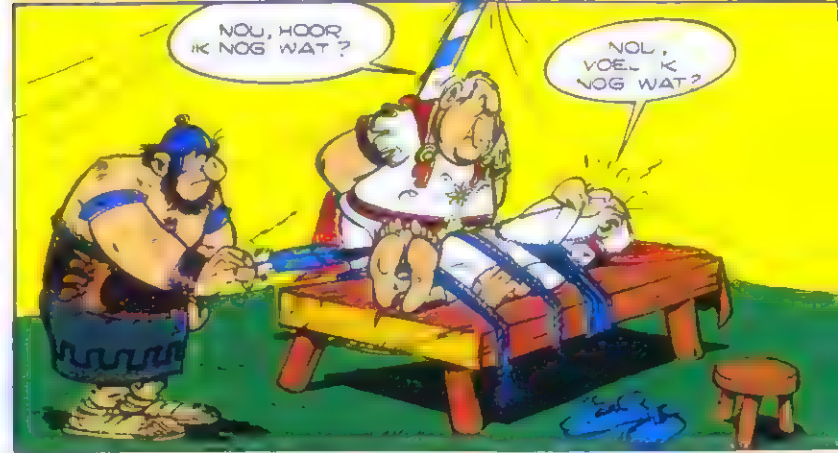

Caligula Minus, een Romeins soldaat, is als spion in het dorp van de Galliërs doorgedrongen om achter het geheim van de geweldige kracht van de dorpsbewoners te komen. Hij krijgt een slok van de toverdrank, wordt ontmaskerd en vlucht.

Asterix is slim en dapper, maar groot is het leger van Caius Bonus!

© 1964 Editions Lombard

Zonder de kracht van de toverdrank is Asterix niet onoverwinnelijk.

WACHTERS

Boven. In het oorlogsmuseum bij Overloon staat deze Mitchell. In nog bijeen Marine gestolen moet hebben.

Rechts. Alsot in ze met de lucht komt gieren hangt deze Spitfire op zijn sokkel bij de vliegbasis Eindhoven.

VOOR de officierseetzaal van de vliegbasis Eindhoven staat hoog op een spierwitte sokkel de Spitfire alsof hij bezig is een van de taken uit te voeren waarmee hij tijdens de oorlog belast werd: het boven vijandelijk gebied opsporen en beschieten van militaire colonnes. Wanneer je ervoor staat, is het alsof je het grauwendegrom van de motor hoort, het gieren van de wind langs de romp, het ratelen van de mitrailleurs. De Supermarine Spitfire Mark IX, registratienummer MJ 289, werd in maart 1944 afgeleverd aan de Royal Air Force. Tussen april en september 1944 heeft het toestel gevlogen bij het Nr. 485 Royal New Zealand Air Force Squadron, dat voornamelijk escorte- en gewapende-verkenningsvluchten boven Frankrijk en Nederland uitvoerde. Op D-day, de dag van de invasie, patrouilleerde het jachtvliegtuig boven de stranden van Normandië. Enkele maanden daarna verhuisde het hele squadron naar een vliegveld in Frankrijk, waar vandaan deze Spitfire waarschijnlijk voor zijn laatste vlucht is opgestegen, die hem naar Nederland voerde. Tussen Arnhem en Nijmegen moet hij verongelukt zijn.

Rond 1952 begon zich in En-

BIJ DE POORT

geland een nieuwe traditie te vormen. Zo'n veertig vliegvelden van de Royal Air Force wisten beslag te leggen op een of meer Spitfires, een der beroemdste Engelse jachtvliegtuigen, en plaatsten ze aan de ingang van de basis als wachter bij de poort, „gate guardian”. In het begin was dit waarschijnlijk alleen maar bedoeld als een herinnering aan de „Battle of Britain”, de Slag om Engeland, die zo roemvol door de Spits en Hurricanes was gestreden en gewonnen. Al gauw echter begonnen er vele andere soorten vliegtuigen aan de poorten te verschijnen, zodat tegenwoordig in Engeland heel wat bases „versierd” zijn met toestellen die niets met de beroemde slag te maken hebben gehad. Het was geen nieuw idee, dat van die poortwachters, want al eeuwen geleden werden op de vijand veroverde kanonnen bij kazernes opgesteld met hetzelfde doel.

De Spitfire die nu in Eindhoven te zien is, kwam in 1954 in handen van het Nederlandse 315 squadron. De kapitein Walraven en de luitenant Friling hebben daarvoor een aanzienlijk aantal kilometers gereisd en een geweldige berg werk verzet om aan originele onderdelen van het toestel te komen en het weer in de staat te brengen waarin het operationeel gevlogen heeft. Toen kwam in 1955 uit een vlak bij Eindhoven gelegen Engels kamp het verzoek de Spit te mogen lenen om hem te gebruiken bij de beediging van een Engelse officier. Nu is het mogelijk dat een dergelijke plechtigheid in Engeland wat langer duurt dan bij ons, maar na een paar jaar was het toestel nog bij de Engelsen. En dus werden er pogingen in het werk gesteld om het terug te krijgen. Wat pas op 4 oktober 1961 met succes werd bekroond. Waarna ook wij weer een tastbare herinnering hadden aan het handjevol Nederlandse vliegers, dat tijdens de oorlog in Engeland met dit en met andere toestellen meevochten aan onze bevrijding.

Nog twee Spitfires zijn in ons land te bekijken: één staat er in het Nationaal Luchtvaart Museum op Schiphol, de ander tussen de bomen van het openluchtmuseum in Overloon. Daar is ook een Mitchell bommenwerper te vinden, die na de oorlog bij onze Marine Luchtvaart Dienst gevlogen heeft. Maar net als in Engeland bleef ook hier het gebruik van de „gate guardian” niet beperkt tot de toestellen die tijdens de oorlog roem vergaard hadden. Zo staat op het vliegveld Beek bij Maastricht een Gloster Meteor; een Meteor is ook te zien op Soesterberg, hoewel de „echte” wachter bij de poort een Hawker Hunter is; Eindhoven heeft behalve zijn met clipped wings uitgeruste Spitfire een Thunderjet F-86G bij de poort staan. En zo heeft elke basis wel zijn eigen „gate guardians”, trouwe wachters bij de poort, die geschiedenis gemaakt hebben in de luchtvaart, waarvan sommige misschien net tien jaar oud zijn, maar die toch al behandeld en bekeken worden als museumstukken, want in de luchtvaartwereld gaat alles zo snel...

Rechts: Op de basis Eindhoven staat ook deze Thunderjet, als trouwe en echte wachter bij de poort.

Rechts: Een Hawker Hunter bewaakt de poort van Soesterberg, waar ook een Gloster Meteor te vinden is.

Onder: Donker afgetekend tegen de regenwolken boven Maastricht staat ook op vliegveld Beek een Meteor.

BOLIVAR

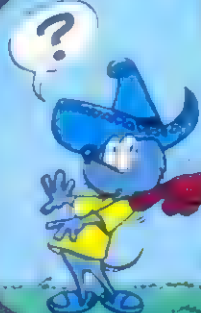

door Ciro

**LA CUCARACHA
LA CUCARACHA**

PSST!

KY BLA BLA BLA
A BLA BLA

IK BEN EEN
RECHTEREEN
MOEDERTJE...

LAZERS
KOMME
VAN HET

OOOEE!!!

HA!
HA!
HA!

**WAS HAN EEN
MOEDERTJE...**

**IK BEDOE
MOEDEER!
EEN
MARSMAN!**

OM WELKE
WERELDRE
DOORDEN

WAT EEN
WOP! WAT EEN
WOP!

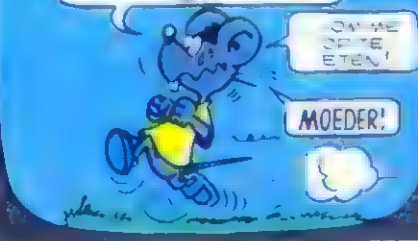
DAT IS NU DE EERSTE KEER
DAT IK DE WIS ZIE DE ST. DEN
OP ZIN OLE BEWAAG
KEB!

IK WEEF VE HEE
JULKE ER NER DENKEN, WAAR
KIND MEZELF SEWELDE IK
ZAL EEN BOON WADEN ALS
BOLIVAR NEE NEE STEEDS
LOOPT TO RENNE

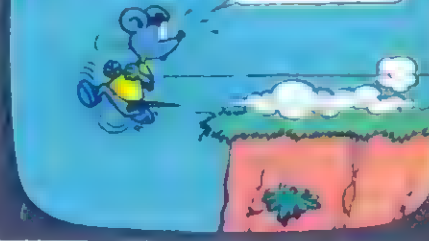
WOP!
HE ZIT ME OP WUNHE-
LEN! HJZT ME OP
WUNHELEN, IK VOEL
HE!

OM ME
OP TE
ETEN!
MOEDER!

HJZT ME WAST N!
WAT MOET K NU DOEN?

WAAR S-E?

NEE MAAR! HJZAT
VE HE EWAAL NEE ACH
EEN

MOEST K NUAR NU
ZO HARD VOOR KEN-
NEN? K VOEL MIJN
VOETEN NIET MEER
K VOEL DEER

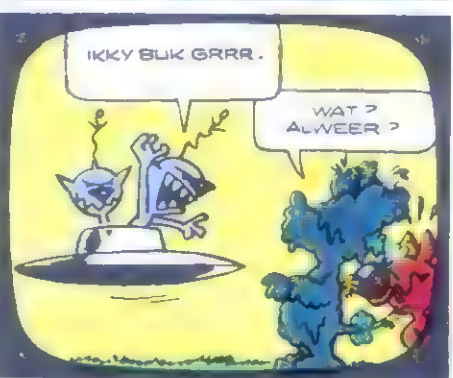
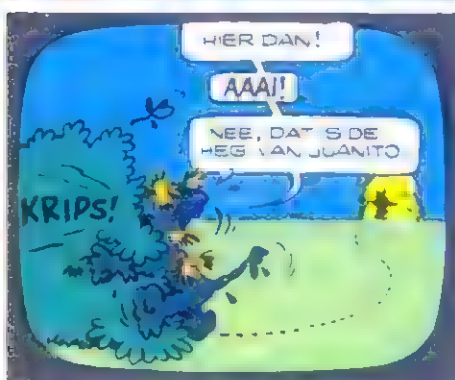
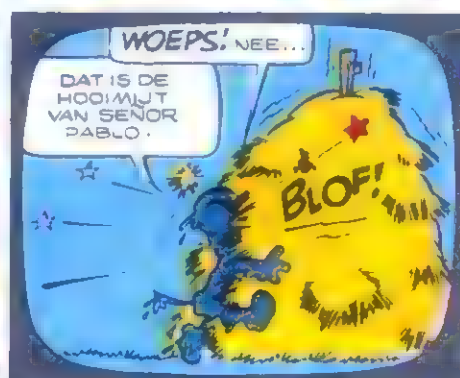
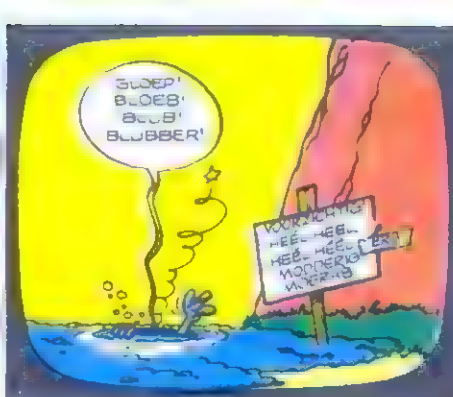

DE GROND
NIET
MEER!

**GEEN GROND
MEER ??!**

Professor Mortimer en zijn bediende Nasir zijn aangekomen op het vliegveld van Amaza, waar ze afgehaald worden door professor Ahmed Bey, die al een hotel voor hen heeft besproken. De volgende dag gaat Mortimer met zijn vriend een rondgang maken in 't museum

HET GEHEIM

Van de

Dit is toch ontdekt door een zekere Maspéro, niet?

Ja, in een muur van de moskee van Sultan Hassan. Die ontdekking heeft nogal wat opwinding veroorzaakt.

De twee vrienden blijven een ogenblik staan voor het enorme blok kalksteen met de ingewikkelde schrifttekens, die onleesbaar schijnen...

Wat staat daar nu?

Het gaat over een offer aan de godheid. De vertaling luidt: „Ik heb voor u drieduizend ossen geslacht en reukwerk gebrand... Heb stenen uit Elephantine gehaald“... en tenslotte „om de kamer van RA-HORAKHTY (of Horus) te herstellen...“ Dit is een beroemd geworden zin!

Als ik me niet vergis, wordt er beweerd dat dit 'n stuk kalksteen is dat vroeger de Grote Piramide bedekte...

Jazeker! Vandaar dat er sindsdien talloze geleerden, maar ook avonturiers zijn geweest, die het grote geheim probeerden te ontsluiten. Piazzzi Smyth bijvoorbeeld, beweerde dat de onontdekte grafkelder ergens in de zijwanden van de Grote Piramide moest zijn; hij heeft verwoed gezocht zonder resultaat!

Lijkt het jou dan niet waarschijnlijk dat het blok uit de Grote Piramide komt?

Nee. Het is bekend dat de inwoners van Caïro in de 12e eeuw, nadat hun stad door een aardbeving was verwoest, hun huizen en grote gebouwen weer herstelden met materiaal, afkomstig van piramiden en andere monumenten. Zo hebben ze dat blok ook van zijn oorspronkelijke plaats weggehaald. Maar dat bewijst nog niet dat er inderdaad 'n geheime kamer bestaat!

Ik voel al waar jij naar toe wilt, vriend. Maar als je een geweldige ontdekking wilt doen, kom dan mee naar mijn laboratorium, dan zul je eens wat zien!

Enkele ogenblikken later bevinden Ahmed en Mortimer zich in het laboratorium.

Mortimer, mag ik je mijn assistent voorstellen? Dit is Abdul Ben Zaim.

Jij gelooft het dus niet? Jij denkt dus...

Graag, ik ga mee.

Zeervereerd, professor Mortimer.

Hoe maakt u het...

Kijk, Mortimer, Abdul is een rol aan het ontcijferen, afkomstig van een mummie uit de tijd van Ptolemaeus. Zo'n rol bestaat uit verschillende lagen op elkaar. Als je de kleefstof en de kalk hebt verwijderd, kun je soms interessante dingen ontdekken. Op het ogenblik zijn de stukken nat en niet te ontcijferen; dus nog even geduld! Maar als mijn voorgevoel me niet bedriegt...

...staan we op het punt een verbazingwekkende ontdekking te doen! En bedenk goed dat alleen mijn assistent Abdul en ik van deze ontdekking op de hoogte zijn. Voor de hele wetenschapswereld is het nog een groot geheim en dat moet het voorlopig blijven ook!

En Abdul, hoe ver ben je ermee? Schiet het al op?

We hebben al het een en ander kunnen ontcijferen, maar nu heb ik nog een paar stukken ontdekt die van dezelfde oorsprong zijn, geloof ik. Op het ogenblik zijn zij ze nog nat...

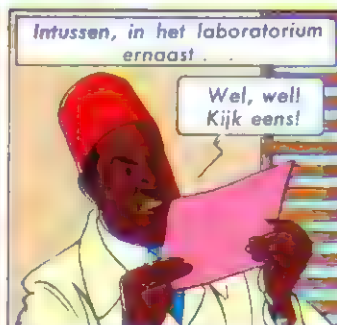
Wel, wel! Je hebt me bijzonder nieuwsgierig gemaakt, Ahmed! Ik ben benieuwd.

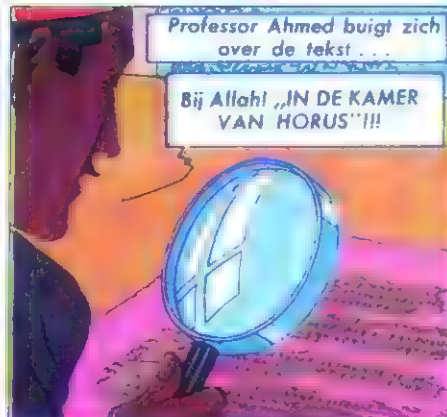
Kan ik me voorstellen! Kom maar...

GROTE PIRAMIDE

Professor Ahmed neemt Mortimer mee naar een aangrenzende kamer en schuift een gemakkelijke stoel aan, zodat Mortimer rustig de papyrusbladen op tafel kan bestuderen

Die avond in hotel Continental-Savoy ...

... Ja, je kunt er op rekenen! Ik houd een oogje in het zeil. Van nu af aan kan ik niet meer oppellen. Als er iets dringend is, rijd ik langs het lab en zal onder een van de ramen flink toeteren. En schiet op, de baas wil vanavond de rest hebben

In een rustig hoekje van de grote zaal in het hotel zitten Ahmed en Mortimer.

Ik zit nog steeds aan die tekst te denken, het laat me niet los!

Mij ook niet! Wat is jouw conclusie?

© 1964 Editions Lombard

Ik ben ervan overtuigd dat de geheime kamer van Horus bestaat en dat de koninklijke schat daarin verborgen is. De hogepriester Paatenemheb schreef zijn tekst toch voor de geheime archieven van de tempel van Heliopolis? Begrijp je waar ik naar toe wil? Tot nu toe klopt het allemaal, dacht ik.

Inderdaad, het lijkt erg logisch.

In 1370 vóór Christus heeft de jonge koning AMENOPHIS een nieuwe godsdienst opgericht, de eredienst van Aton, de Zonnegod. Hij verliet Thebe, bouwde een nieuwe hoofdstad en noemde zich voortaan ACHNATON. Na zijn dood zijn de priesters van Amon erin geslaagd, de oude godsdienst te herstellen. Nu denk ik, dat Paatenemheb de koninklijke mummie en de schat van Aton in de kamer van Horus heeft verborgen. Hij was Achnaton goed gezind ...

Dat lijkt me 'n aan-nemelijk verhaal!

Je neemt toch geen loopje met me, hè? Weet je nog hoe groot de schatten waren in het graf van Achnatons opvolger, TOET-ANCH-AMON? Wie weet wat 't graf van Achnaton verbergt!

Inderdaad. Het belooft wat. Ik moet zeggen dat ik sta te popelen om met de onderzoekingen te beginnen. Trouwens ... ik dacht dat Abdul in de namiddag nog zou bellen. ...

Maar ik kan wel even naar het museum gaan. De laatste papyrusbladen moeten onderhand droog zijn. Misschien is er niets bij, maar we kunnen even kijken.

Nu? Naar jouw laboratorium?

Dat doe ik wel vaker ... ik kan 's nachts zelfs vaak beter werken dan overdag. Ga je met me mee?

Natuurlijk! Wat dacht je! Nu meteen!

Oeil Ze gaan weg. Nu moet ik zien dat ik vlug aan de uitgang kom ...

Mijn auto staat aan de andere kant. Het museum is wel niet ver, maar ...

Naar het museum! Goed dat ik het weet. Vlug maken kom.

De man springt in één van de wagens die langs de stoep staan, maar opeens klinkt een stem ...

Hé! Wacht eens even jij daar ...

?

Maar wie is „de baas”, die ook op die papyrusrollen schijnt uit te zijn?

DE BELL OH-4A

HUGO HOOFDTMAN

DE luchtvaartafdeling van het Amerikaanse leger gaat waarschijnlijk binnen afzienbare tijd de grootste bestelling op helikopters plaatsen die ooit gedaan is: ongeveer 3600 stuks ter waarde van 200 miljoen dollar! Al in 1960 werd aan enkele Amerikaanse helikopterfabrikanten opdracht gegeven een lichtgewicht-turbine-helikopter te ontwikkelen die zou kunnen meedingen naar deze grote order. De Amerikanen spreken van de LOH-competitie, en LOH betekent dan „Light Observation Helicopter”, dus een lichte verkennings-helikopter. In 1961 kwamen 12 ontwerpen binnen. Drie hiervan werden uitgekozen, de ontwerpen van Bell, Hiller en Hughes. Elke fabriek kreeg opdracht vijf toestellen te bouwen. Zo bouwt Bell nu dus vijf exemplaren van de OH-4A,

Hiller bouwt vijf exemplaren van de OH-5A en Hughes bouwt er vijf van de OH-6A. Al deze helikopters zullen tegen elkaar worden afgewogen. De beste zal tenslotte worden gekozen. Wij zullen de Bell OH-4A, oorspronkelijk aangeduid als de D-250 'ns wat nader bekijken. Het toestel is vierpersoons en heeft een Allison T63 schroef-turbine van 250 pk. Op 8 december 1962 werd de eerste vlucht gemaakt, en daarmee was de Bell de eerste van de drie LOH-ontwerpen die de lucht in ging. Het toestel was in nog geen 13 maanden tijd gebouwd. In Fort Rucker, het hoofdkwartier van de U.S. Army luchtvaartafdeling, wordt het toestel thans diepgaand beproefd. Men hoopt in 1965 de eerste seriemachines te kunnen afleveren. Het is de bedoeling dat de helikopters bewapend worden met

raketten, om daadwerkelijk bij grondgevechten te kunnen worden ingezet. De Bell kan een betalende lading van 181 kg vervoeren met een snelheid van 185 km per uur. De maximum snelheid zal om en nabij de 209 km per uur liggen.

Er kunnen brancardhouders aan de buitenkant van de helikopter worden aangebracht voor het vervoer van gewonden vanuit de frontlinies naar de achter het front gelegen hospitalen. Verdere technische gegevens van de OH-4A zijn nog niet vrijgegeven. Er heerst spanning bij de Amerikaanse helikopterfabrikanten over wie de grote legerorder uiteindelijk in de wacht zal slepen.

Want wie deze miljoenen-order krijgt, zal wat men noemt „boven Jan” zijn...

SCHARLAKEN RACKHAM

© 1964 Casterman

© 1964 Casterman

ORDT VERVOLGD